

DB-101

December -2017

M.Com., Sem.-III**506 (EE) : Financial Accounting and Auditing-II****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. હિના લિ. અને ભૂમિ લિ.ના તા. 31-3-2017ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

14**પાકા સરવૈયા**

જવાબદારીઓ	હિના લિ. ₹	ભૂમિ લિ. ₹	મિલકતો	હિના લિ. ₹	ભૂમિ લિ. ₹
₹ 10નો એક એવા ઈક્વિટી શેર પૂરેપૂરા ભરાયેલા	1,60,000	60,000	કાયમી મિલકતો	2,20,000	94,600
12%ના પ્રેક્ષરન્સ શેર દરેક	—	20,000	સ્ટોક	50,000	19,400
₹ 10નો			દેવાદારો	25,000	12,000
સામાન્ય અનામત	92,200	19,600	રોકડ/બેન્ક	5,000	8,000
નફા-નુકસાન ખાતું	11,260	7,100			
રોકાણ વળતર અનામત	7,800	2,500			
12% ના ડિબેન્ચર	—	5,000			
લેણદારો	20,000	14,000			
દેવીહૂડી	8,740	5,800			
	3,00,000	1,34,000		3,00,000	1,34,000

1લી એપ્રિલ, 2017ના રોજ હિના લિ.એ ભૂમિ લિ.ને નીચેની શરતોએ સમાવી લેવાનું નક્કી કર્યું.

- (1) હિના લિ. ભૂમિ લિ.ના ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોને ₹ 10નો એક એવા 7000 ઈક્વિટી શેર પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલા આપશે.
- (2) હિના લિ. ભૂમિ લિ.ના પ્રેક્ષરન્સ શેરહોલ્ડરોને ₹ 100નો એક એવા 220. 12%ના પ્રેક્ષરન્સ શેર આપશે.
- (3) ભૂમિ લિ.ના ડિબેન્ચરના બદલામાં હિના લિ.ના નવા 15%ના ડિબેન્ચર એ રીતે આપવામાં આવશે કે જેથી તેમને અગાઉ જેટલી જ આવક થાય.
- (4) રોકાણ વળતર અનામતને હજું બીજા વર્ષ માટે રાખવું જરૂરી છે.

ઉપરની માહિતીના આધારે જો સંયોજનનું સ્વરૂપ ખરીદીનું હોય તેમ માની સંયોજન પછીનું હિના લિ.ના ચોપડે આમનોંધ અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

ઉપરની માહિતીના આધારે જો સંયોજનનું સ્વરૂપ વિલીનીકરણનું હોય તેમ માની સંયોજન પછીનું હિના લિ.ના ચોપડે આમનોંધ અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. (AS-14)

2. રેશ્મા લિ. અને રેખા લિ.ના નીચે આપેલા પાકા સરવૈયાં પરથી 31મી માર્ચ, 2017ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

14

પાકા સરવૈયા

જવાબદારીઓ	રેશ્મા લિ. ₹	રેખા લિ. ₹	મિલકતો	રેશ્મા લિ. ₹	રેખા લિ. ₹
₹ 100ના પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલા ઈક્વિટી શેર	5,00,000	2,00,000	પાઘડી	1,50,000	50,000
સામાન્ય અનામત	1,00,000	80,000	રેખા લિ.માં રોકાણ	2,40,000	—
મૂડી અનામત	20,000	—	માલ સ્ટોક	1,60,000	1,80,000
નફા-નુકસાન ખાતું	60,000	40,000	દેવાદારો	1,35,000	1,49,000
લેણદારો	60,000	60,000	રોકડ/બેન્ક	55,000	1,000
	7,40,000	3,80,000		7,40,000	3,80,000

1 લી. એપ્રિલ 2016ના રોજ રેશ્મા લિ. એ રેખા લિ.ના ઈક્વિટી શેરો ₹ 150 લેખે પ્રાપ્ત કર્યો હતા. તે દિવસે રેખા લિ.ના કેટલાક ખાતાઓની પરિસ્થિતિ નીચે મુજબ હતી.

સામાન્ય અનામત ₹ 30,000, નફા-નુકસાન ખાતું (જમા) ₹ 10,000, રેખા લિ.ના દેવાદારોમાં રેશ્મા લિ.ને વેચાણ કિંમત પર 10% નફામાંથી વેચેલ માલના ₹ 40,000નો સમાવેશ થાય છે. પરંતુ આ માલ પૈકી ચોથા ભાગનો માલ 31મી માર્ચ, 2017ના રોજ રેશ્મા લિ.ના માલ સિલકમાં હજી રહ્યો છે

અથવા

- (A) જૈમિન લિ. રાહુલ લિ.ની ગૌણ કંપની છે. બંને કંપનીઓને લગતી કેટલીક વિગતો નીચે મુજબ છે : 10

(i) જૈમિન લિ.ની શેરમૂડી : ₹ 10નો એક એવા 10,000 શેરો.

(ii) જૈમિન લિ.નો નફો અને ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	નફો	ડિવિડન્ડનો દર
2013	50,000	10%
2014	52,500	10%
2015	56,250	12.5%
2016	56,250	15%
2017	60,000	જાહેર કર્યું નથી

(iii) રાહુલ લિ. દ્વારા દરેક કેલેન્ડર વર્ષની શરૂઆતથી ધારણ કરેલ શેરોની સંખ્યા

2013	6,000	(1-1-2013ના રોજ ખરીદી)
2014	7,500	(1-1-2014ના રોજ વધારાની ખરીદી સહિત)
2015	7,500	—
2016	7,000	(1-1-2016ના રોજ વેચેલ 500 શેર પછી)
2017	8,000	(1-1-2017ના રોજ વધારાની ખરીદી સહિત)

રાહુલ લિ.ના 2017ના વર્ષના પ્રકાશિત હિસાબોમાં જૈમિન લિ.ના નફા અંગે સમાવેશ કરવાની વિગતો ગણો.

- (B) શાસક કંપની એટલે શું ? તેના ફાયદા જણાવો.

4

અથવા

કંપની ધારાની કલમ 212 મુજબ શાસક કંપનીના “નોંધાયેલ નફો” અને “નહીં નોંધાયેલ નફો” સમજાવો.

3. (A) અંકુશ પ્રક્રિયા એટલે શું ? તેના પ્રકારો વિગતવાર સમજાવો. 7
- અથવા**
- સરકારી ઓડિટમાં ઓડિટનું સ્વરૂપ સમજાવો.
- (B) (i) EDP ઓડિટ એટલે શું ? 4
- (ii) કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલ ઓફ ઇન્ડિયાની કોઈપણ ચાર ફરજો જણાવો.
- (C) (i) EDP સિસ્ટમની મુખ્ય આંતરિક રચના કઈ-કઈ છે ? 3
- (ii) પ્રાથમિક ઓડિટર્સ એટલે શું ?
- (iii) કેગ (CAG) એટલે શું ?
4. (A) પડતર ઓડિટનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણો અને હેતુઓ સમજાવો. 7
- અથવા**
- સંચાલકીય ઓડિટનો અર્થ જણાવી, તેની કાર્યપદ્ધતિઓ સમજાવો.
- (B) (i) નાણાકીય હિસાબોનું ઓડિટ અને પડતર હિસાબોનું ઓડિટ વચ્ચેના તફાવત પૈકી કોઈપણ ત્રણ મુદ્દા જણાવો. 4
- (ii) સંચાલકીય ઓડિટના ઉદ્દેશો જણાવો.
- (C) (i) કોસ્ટ ઓડિટરની નિમણૂક કોણ અને કઈ રીતે કરે છે ? 3
- (ii) કામગીરી ઓડિટનો અર્થ જણાવો.
- (iii) ધંધાકીય એકમને સંચાલકીય ઓડિટ કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે ?
5. દરેક પ્રશ્ન માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 14
- (1) ચોખ્ખી મિલકત કરતાં ખરીદ કિંમત વધુ હોય ત્યારે તેને શું કહેવાય ?
- (A) મૂડી અનામત (B) પાઘડી
- (C) આવકમાં ઘટાડો (D) સામાન્ય અનામત
- (2) નીચેનામાંથી કયા અનામતનો ટ્રાન્સફર કંપનીના નાણાકીય અહેવાલમાં સમાવેશ કરી શકાય ?
- (A) સામાન્ય અનામત (B) વૈધાનિક અનામત
- (C) મૂડી અનામત (D) ડિવિડન્ડ સમતુલા ભંડોળ
- (3) એક કંપની પાસે 20,000 ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ 10નો એવા છે. નવી કંપની 5 શેરના બદલામાં 4 શેર દરેક ₹ 10નો ₹ 12ની કિંમતે આપશે. ખરીદ કિંમત ગણો.
- (A) ₹ 2,40,000 (B) ₹ 1,92,000 (C) ₹ 1,60,000 (D) ₹ 2,00,000
- (4) Y કંપનીનો X કંપની દ્વારા શેરના આંતરિક મૂલ્યના આધારે સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. બંને કંપનીઓની ચોખ્ખી મિલકતો અનુક્રમે ₹ 18,00,000 અને ₹ 8,40,000 હતી. તેમની શેરમૂડી અનુક્રમે ₹ 1,20,000 શેર અને ₹ 60,000 શેરની છે. Y લિ. દ્વારા Xના 20,000 શેર ધારણ કરવામાં આવેલ છે. હવે X કંપનીએ Y કંપનીને કેટલા શેર આપવા પડશે ?
- (A) 36,000 શેર્સ (B) 20,000 શેર્સ
- (C) 56,000 શેર્સ (D) ઉપરના એકપણ નહિ

- (5) નહીં નોંધાયેલ નફો એટલે
- (A) શાસક કંપનીનો ગૌણ કંપનીના મૂડી નફામાં ભાગ.
- (B) શાસક કંપનીનો ગૌણ કંપનીના મહેસૂલી નફામાં ભાગ.
- (C) શાસક કંપનીનો ગૌણ કંપનીના નહીં વહેંચાયેલા મહેસૂલી નફામાં ભાગ
- (D) ઉપરના બધા જ
- (6) વચગાળાનું ડિવિડન્ડ
- (A) એકત્રિત પાકા સરવૈયામાં મૂડી-દેવાં બાજુ દર્શાવાય.
- (B) એકત્રિત પાકા સરવૈયામાં દર્શાવાય નહિ.
- (C) એકત્રિત પાકા સરવૈયામાં મિલકત બાજુ દર્શાવાય.
- (D) એકપણ નહીં
- (7) CAATનું પૂરું નામ શું છે ?
- (A) Centrally Associated Accounting Technique
- (B) Central Accounting and Audit Technique
- (C) Computer Assisted Audit Technique
- (D) Computerized Account Analysis Technique
- (8) સરકારી કંપનીમાં _____ દ્વારા પ્રથમ ઓડિટરની નિમણૂક કરવામાં આવે છે.
- (A) સરકારી કંપનીના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર (B) કંપનીની સ્થાપનાથી 60 દિવસમાં સી.એ.જી.
- (C) કેન્દ્ર સરકાર (D) સરકારી કંપનીના સભ્ય
- (9) સરકારી હિસાબોમાં કેટલા વિભાગો હોય છે ?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6
- (10) સામાન્ય IT અંકુશોમાં સમાવેશ થાય છે.
- (A) વહીવટી અંકુશો (B) સંહિત વિકાસ અંકુશો
- (C) વિધિને લગતાં અંકુશો (D) (A) અને (B) બંને
- (11) સંચાલકીય ઓડિટનો ઉદ્દેશ શું છે ?
- (A) સંચાલકોની સલાહ અને અહેવાલ આપવાનો છે.
- (B) સંચાલકોની કાર્યક્ષમતા તપાસવાનો અને સુધારવાનો છે.
- (C) સંચાલકોની ઉણપો જાણવાનો છે.
- (D) ઉપરના બધા
- (12) ઓડિટ માટેની લાયકાત કંપનીધારાની કઈ કલમમાં છે ?
- (A) કલમ 212 (B) કલમ 277 (C) કલમ 210 (D) કલમ 226
- (13) કેન્દ્ર સરકાર જે કંપનીને હિસાબો ઓડિટ કરવાનું જણાવેલ હોય તેમના માટે પડતર ઓડિટ _____ છે.
- (A) મરજીયાત (B) સ્વૈચ્છિક (C) ફરજીયાત (D) એકપણ નહીં
- (14) યોગ્યતાનું ઓડિટ મુખ્યત્વે કઈ કંપનીને વધુ લાગુ પડે છે.
- (A) જાહેર કંપની (B) ખાનગી કંપની (C) સહકારી કંપની (D) વિદેશી કંપની

DB-101

December -2017

M.Com., Sem.-III**506 (EE) : Financial Accounting and Auditing – II****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. The Balance Sheet of Heena Ltd. and Bhoomi Ltd. as on 31-3-2017 are as under : **14**

Balance Sheet

Liabilities	Heena Ltd. ₹	Bhoomi Ltd. ₹	Assets	Heena Ltd. ₹	Bhoomi Ltd. ₹
Equity Share Capital of ₹ 10 each fully paid up	1,60,000	60,000	Fixed Assets	2,20,000	94,600
12% Preference Share of ₹ 10	—	20,000	Stock	50,000	19,400
General Reserve	92,200	19,600	Debtors	25,000	12,000
Investment Rebate Reserve	7,800	2,500	Cash/Bank	5,000	8,000
Profit and Loss A/c.	11,260	7,100			
12% Debenture	—	5,000			
Creditor	20,000	14,000			
Bills payable	8,740	5,800			
	3,00,000	1,34,000		3,00,000	1,34,000

Heena Ltd. have decided to absorb the business of Bhoomi Ltd. on 1-4-2017 with following condition :

- (1) The equity share holders of Bhoomi Ltd. will be given fully paid-up 7000 equity share of ₹ 10 each Heena Ltd.
- (2) The Preference share holders of Bhoomi Ltd. will be given 12% 220 Preference share of Heena Ltd. of ₹ 100 each.
- (3) Debenture holders of Bhoomi Ltd. will be given 15% new debenture of Heena Ltd. so that the company can receive the same interest as per last year.
- (4) Investment Rebate Reserve is to be kept for another two year.

Write Journal Entries and Prepare Balance Sheet after amalgamation assuming that the Amalgamation is in the nature of purchase.

OR

As per above write a Journal Entries and Prepare Balance Sheet after Amalgamation assuming that the Amalgamation is in the nature of merger. (AS-14).

2. From the following Balance Sheet of Reshma Ltd. and Rekha Ltd. prepare consolidated Balance Sheet as on 31-3-2017.

14

Balance Sheet

Liabilities	Reshma Ltd. ₹	Rekha Ltd. ₹	Assets	Reshma Ltd. ₹	Rekha Ltd. ₹
Equity share capital of ₹ 100 each fully paid-up	5,00,000	2,00,000	Goodwill	1,50,000	50,000
General Reserve	1,00,000	80,000	Investment in Rekha Ltd.	2,40,000	—
Capital Reserve	20,000	—	Goods in Stock	1,60,000	1,80,000
Profit and Loss A/c.	60,000	40,000	Debtors	1,35,000	1,49,000
Creditors	60,000	60,000	Cash/Bank	55,000	1,000
	7,40,000	3,80,000		7,40,000	3,80,000

On 1st April 2016 Reshma Ltd. acquired equity share of Rekha Ltd. at ₹ 150 per share. On that date, the position of balance of some of the accounts are as follows :

General Reserve ₹ 30,000, Profit and Loss A/c. (Cr) ₹ 10,000. Debtors of Rekha Ltd. include ₹ 40,000 due for goods sold to Reshma Ltd. at a profit of 10% on selling price. Out of these goods 1/4th of the goods are still in stock of Reshma Ltd. on 31st March, 2017.

OR

2. (A) Jaimin Ltd. is a subsidiary company of Rahul Ltd. given below are certain details of both the companies.

10

- (i) Share capital of Jaimin Ltd. 10,000 share of ₹ 10 each.
(ii) Profit of Jaimin Ltd. and dividend paid are as under :

Year	Profit	Rate of dividend
2013	50,000	10%
2014	52,500	10%
2015	56,250	12.5%
2016	56,250	15%
2017	60,000	Not declared

- (iii) No. of share of Rahul Ltd. had by Jaimin Ltd. from beginning of each calendar year.

2013	6,000	(Bought on 1-1-2013)
2014	7,500	(Additional share bought on 1-1-2014)
2015	7,500	—
2016	7,000	(After sales of ₹ 500 share on 1-1-2016)
2017	8,000	(Additional share bought on 1-1-2017)

Calculate the details of Rahul Ltd. Profit to be shown in published accounts of Jaimin Ltd. for the year 2017.

- (B) What is Holding Company ? Discuss its advantages.

4

OR

What is “Profit dealt with” and “profit not dealt with” in statement of Section 212 ?

3. (A) What is meaning of controls process ? Explain its types in detail. 7
- OR**
- Explain Nature of Audit in Government Audit.
- (B) (i) What is meaning of EDP Audit ? 4
(ii) Write any four duties of the Comptroller and Auditor General of India.
- (C) (i) What is main Internal Structure in EDP system ? 3
(ii) What is Primary Auditors ?
(iii) What is CAG ?
4. (A) What is Cost Audit ? Explain characteristics and objectives of it. 7
- OR**
- What is Management Audit ? Explain its Techniques.
- (B) (i) Write any three points of difference between Financial Audit and Cost Audit. 4
(ii) Explain objectives of Management Audit.
- (C) (i) Who and how do recruitment of Cost Auditors ? 3
(ii) What is meaning of Operating Audit ?
(iii) How Management Audit helps the business entity ?
5. Select correct option from given options for each question : 14
- (1) The excess of purchasing price over net assets is
(A) Capital Reserve (B) Goodwill
(C) Revenue Loss (D) General Reserve
- (2) Which one of the following Reserve of the transfer company should be included in the Financial Statement of the transferee company ?
(A) General Reserve (B) Statutory Reserve
(C) Capital Reserve (D) Dividend Equalisation Reserve
- (3) A company has 20,000 equity share of ₹ 10, each new company will be given 4 share of every 5 share of ₹ 10 at ₹ 12. Calculate purchase consideration.
(A) ₹ 2,40,000 (B) ₹ 1,92,000
(C) ₹ 1,60,000 (D) ₹ 2,00,000
- (4) Y Company has been absorb by X Company
On the basis of intrinsic value of its share net assets of both company are ₹ 18,00,000 and ₹ 8,40,000 respectively. The share capital of both the company are 1,20,000 and 60,000 respectively. In the share capital of X. Y company hold 20,000 shares. How many share has to be given by X company to Y ?
(A) 36,000 shares (B) 20,000 shares
(C) 56,000 shares (D) None of the above

- (5) Profit not dealt with means
 (A) the part in capital gain in the subsidiary company of holding company.
 (B) part of the Revenue gain in subsidiary of holding company.
 (C) part in the non-distributer Revenue gain in the subsidiary company of holding company.
 (D) All of the above
- (6) Interim Dividend
 (A) Show at liabilities side in Consolidated Balance Sheet.
 (B) Do not show in Consolidated Balance Sheet.
 (C) Show at assets side in consolidated Balance Sheet.
 (D) None of these
- (7) Full name : CAAT
 (A) Centrally Associated Accounting Technique
 (B) Central Accounting and Audit Technique
 (C) Computer Assisted Audit Technique
 (D) Computerized Account Analysis Technique
- (8) _____ appoints the first auditor in the Public Ltd. Company.
 (A) Board of Director of Public Ltd. Company.
 (B) In 60 days by establishment of the company by CAG.
 (C) Central Government
 (D) Member of Public Ltd. Company
- (9) How many sections are in Government Accounting ?
 (A) 3 (B) 4
 (C) 5 (D) 6
- (10) Which of the following includes in General IT Control ?
 (A) Administrative Control (B) Specific Control
 (C) Policy Oriented Control (D) Both (A) and (B)
- (11) What is the main objectives of Management Audit ?
 (A) To give advise as well as to Report to the Management.
 (B) To evaluate and improve efficiency of the Management.
 (C) To get familiar with drawbacks of Management.
 (D) All of the above.
- (12) In which section of Company law, the qualification of Audit is given
 (A) Section 212 (B) Section 277
 (C) Section 210 (D) Section 226
- (13) As per Central Government the company which has to carry audit programme, for them cost Audit is _____
 (A) Voluntary (B) Self approve
 (C) Mandatory (D) None of the above
- (14) To which company performance Audit is more applicable ?
 (A) Public Ltd. Company (B) Private Ltd. Company
 (C) Government Company (D) Foreign Company